

نگاه

نقدی بر غیر شرعی دانستن تعطیلی شنبه

محسن حاجی سعید

رئیس جامعه راه‌نمایان گردشگری ایران

شورای نگهبان تعطیلی شنبه‌ها را مغایر با شرع عنوان کرده و هیچ ادله‌ای دال بر غیرشرعی‌بودن تعطیلی شنبه برای تئویر افکار عمومی نیز بیان نکرده است. تغییر تعطیلات از پنجشنبه و جمعه به شنبه، تضادی با مبانی شرعی ندارد. در بسیاری از کشورهای اسلامی، جمعه روز عبادت و استراحت است و شنبه به بهبود کیفیت زندگی و خانواده کمک می‌کند. این تغییر باعث می‌شود تا فرد با آرامش بیشتر به عبادت جمعه بپردازد و فرصت بیشتری برای صلح ارحام در روز بعد داشته باشد. بنابراین، تعطیلی پس از جمعه، مناسب‌تر از تعطیلی قبل از جمعه است. در دفاع از مؤثربودن تعطیلی دوازده جمعه و شنبه به‌جای پنجشنبه و جمعه، مشهود است که این تصمیم نه‌تنها با مبانی شرعی تناقضی ندارد، بلکه از نظر اقتصادی، اجتماعی و مراودات بین‌المللی مزایای بسیاری دارد. در اینجا به برخی موارد اشاره خواهیم کرد.

۱- تطابق و هماهنگی بیشتر با روزهای کاری در دنیا
تعطیلی دوازده جمعه و شنبه ما را با تقویم کاری جهانی هماهنگ‌تر می‌کند. در بسیاری از کشورهای دنیا، روزهای تعطیل رسمی شنبه و یکشنبه هستند. این هماهنگی به تسهیل تعاملات اقتصادی، تجاری و دیپلماتیک کمک شایانی می‌کند و باعث افزایش کارایی و کاهش هزینه‌ها می‌شود. با تغییر تعطیلات به جمعه و شنبه، شرکت‌ها، کارخانه‌ها، بخش خصوصی و تمامی نهادهایی که با جهان در تعامل هستند، از این هماهنگی و تطبیق تعطیلات پایان هفته بهره‌مند می‌شوند.

۲- تقویت روابط بین‌المللی
تعطیلات هماهنگ با نظام جهانی به تقویت روابط بین‌المللی و تسهیل در برقراری ارتباطات تجاری، فرهنگی و دیپلماتیک کمک می‌کند. این موضوع برای ایران که درحال توسعه و نیازمند تعامل حداکثری با جهان است، بسیار حائز اهمیت است و باعث تسریع در روند پیشرفت و توسعه می‌شود.

۳- کاهش خسارت اقتصادی

تعطیلات پنجشنبه و جمعه باعث اختلال در ارتباطات ما با دنیا در چهار روز هفته می‌شود که این ناهماهنگی به کاهش بازدهی و افزایش هزینه‌های اقتصادی منجر می‌شود. با تغییر تعطیلات از پنجشنبه به شنبه، تنها دو روز از هفته (جمعه و یکشنبه) تحت تأثیر قرار می‌گیرد. این تغییر به طور قابل توجهی خسارات اقتصادی را کاهش داده و بهره‌وری را افزایش می‌دهد. در واقع، با انتقال روز دوم تعطیلی از پنجشنبه به شنبه، ۵۲ روز کاری در طول سال برای مراودات بین‌المللی به دست می‌آید.

۴- جلوگیری از کاهش ارزش پول ملی
تعطیلات ناهماهنگ با دنیا منجر به کاهش ارزش پول ملی می‌شود. این ناهماهنگی فرصت‌های تجاری و اقتصادی را کاهش می‌دهد. با کاهش تجارت و سرمایه‌گذاری، تقاضا برای پول ملی نیز کاهش می‌یابد و این امر به تضعیف ارزش آن منجر می‌شود. بنابراین، همگام‌سازی تعطیلات با جهان می‌تواند به حفظ و حتی افزایش ارزش پول ملی کمک کند. با

این تفسیر و با توجه به این دلایل منطقی و تجربیات موفق جهانی در کشورهای مسلمان، تغییر تعطیلات رسمی به روزهای جمعه و شنبه نه‌تنها هیچ مغایرتی با شرع ندارد، بلکه باعث بهبود شرایط اقتصادی، اجتماعی و بین‌المللی کشور می‌شود. این تصمیم می‌تواند به عنوان گامی مؤثر در جهت توسعه و پیشرفت کشورمان تلقی شود. به‌واسطه تأثیر منفی مغایردانستن تعطیلی شنبه با شرع توسط شورای نگهبان در اقتصاد کشور و همچنین خواست آحاد مردم، متخصصان، اکثریت نمایندگان مجلس، فعالان حوزه اقتصادی و هیئت‌دولت با تعطیلی شنبه‌ها به این موضوع ورود کنند و با بیان نظر خود تکلیف را برای قانون‌گذار مشخص کنند.

افقی:

۱- داستانی از جان کریستوفر، نویسنده علمی-تخیلی انگلیسی-تک‌پرده ۲- امر به یاقتن- تخم کتان- همه موجودات جهان ۳- خوشحال- نام سلطان محمد خدابنده پیش از آنکه مسلمان شود ۴- سمت راست- ایشان- تشنه نیست ۵- کلمه- برکت سفره- بتی در عصر جاهلیت ۶- سرانجام و عاقبت- سخن، کلام- راهی که به آخر نمی‌رسد ۷- یاقتن- حروف ادغام در زبان عربی- آتشدان ۸- سرکرده- بی‌فایده- رها ۹- داستانی نوشته تورگنیف روسی- اخوت- خجسته ۱۰- تعجب زنانه- زنان عرب- کنایه از آدم برموز و حيله‌گر است ۱۱- کناه- خالص- رستگار ۱۲- مکر و حيله- اقیانوس کبیر- ورم ۱۳- از درجات نیروی دریایی- درختی جنگلی ۱۴- بازیکن شاغل در تیم خارجی- از القاب حضرت فاطمه(س)- اولین قوم ایرانی ۱۵- نمایی از یک ساختمان- مدافع فرانسوی تیم فوتبال رئال مادرید

عمودی:

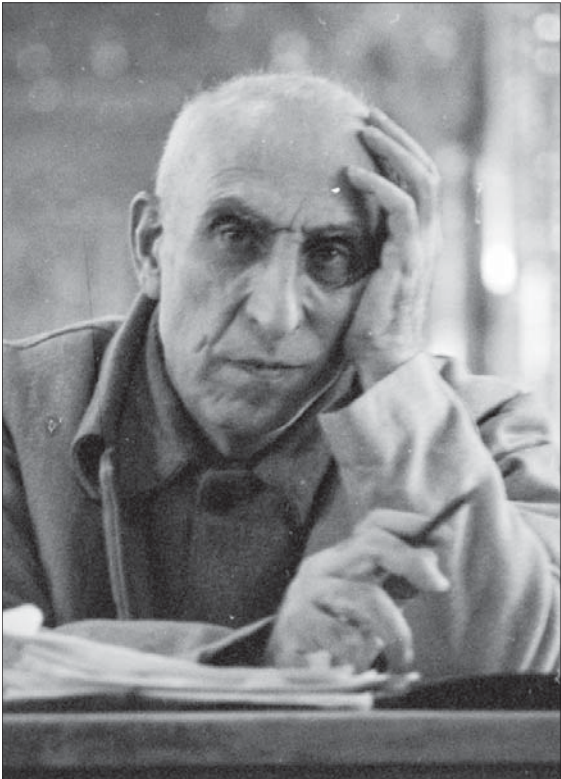
۱- متخصص در علم مواد- اذان‌گو- گونه ۲- جد حضرت رسول(ص)- گوشه‌ای در دستگاه راست‌پنجه‌گه- روغن مو ۳- قطعی برای کتاب- لقب شیطان- برادر کمبوجیه ۴- سیاره زهره- ذره باردار- امپراتور دیوانه روم باستان ۵- پوست درخت خرما- شیرینی سوغات تبریز- ثقیل ۶- یک و یک- زنگ اعلام خطر- ماری عظیم‌الجثه- موسیقیدان آلمانی و بنیان‌گذار یکی از روش‌های آموزش موسیقی به کودکان ۷- نان کلفت- فرودگاه پروازهای داخلی تهران ۸- مسجد کوفه- ظرف نگهداری گل- درگذشته ۹- پدر سینمای وسترن- ناشایست ۱۰- گریستن- پایتخت یونان- طراح- رنگ‌ننده ۱۱-

مجلس هفدهم

در ایران نیز بر مبنای هدف اصلی جنبش مشروطه که «سلب خودسری از شخص همایون» بود، روح و نص قانون اساسی مشروطه، توافق مکتوب مجلس دوم با ناصرالملک، نایب‌السلطنه وقت و تفسیر هیئت هشت‌نفره مجلس در فروردین ۱۳۳۲ امور مملکتی در محدوده اختیارات دولت و مجلس محسوب می‌شد و شاه صرفاً نقشی تشریفاتی داشت. توازن در سطح نظام سیاسی ایجاب می‌کرد نخست‌وزیر حق انحلال مجلس را داشته باشد. مطابق قانون اساسی مشروطه، قرار بود مجلس مرکز نقل نظام مشروطه باشد، اما مشروطه‌ستیزان در پی شکست در برانداختن مشروطه، هدف خود را تهی‌کردن مجلس از محتوا و تبدیل آن به ابزاری بر ضد روح و اهداف واقعی مشروطه قرار دادند. در دوره رضاشاه از مجلس هفتم تا مجلس سیزدهم و بعد از کودتای ۲۸ مرداد فهرست تمام نمایندگان توسط شهربانی و بعدها ساواک و تصویب دربار تهیه و عمدتاً توسط امرای ارتش از صندوق‌ها بیرون می‌آمد. در مجلس چهارم، پنجم و ششم و نیز در فاصله شهریور ۱۳۲۰ تا مرداد ۱۳۳۲ که دربار و ارتش و ملائین تسلط کامل نداشتند، تنها در بعضی از شهرهای بزرگ امکان انتخاب نمایندگان واقعی مردم وجود داشت. مصدق با وجود مخالفت شاه با آزادی انتخابات، ظاهراً از ترس موفقیت حزب توده، آزادترین انتخابات تاریخ مشروطه از نظر عدم مداخله دولت را در اردیبهشت ۱۳۳۱ برگزار کرد. اما او مرتکب اشتباهی فاحش شده که می‌توان آن را آبراشنباه دوره تصدی او دانست. او به دلیل مزه‌طلبی افراطی و اینکه هیچ اتهامی مبنی بر دخالت در انتخابات مطرح نباشد و با وجود اصرار همکاران خود، حاضر نشد از جبهه ملی برای هر ۱۳۶ حوزه انتخابیه کاندیدا معرفی کند و تنها برای ۹ کرسی تهران و شش کرسی برخی شهرها نامزد معرفی کرد. این درحالی است که در همه نظام‌های مشروطه و غیرمشروطه، همه احزاب از جمله حزبی که در قدرت است، نامزدهای خود را معرفی می‌کنند. نتیجه این کوتاهی جبهه ملی، هرج‌ومرج کامل بود؛ تا آنجا که در اکثر حوزه‌ها چندین نفر با ادعای حمایت از مصدق و جبهه ملی با هم درگیر شدند. از طرفی، عدم دخالت دولت در انتخابات به معنای مأخوذ به حیاشن مداخله‌گران سنتی، یعنی دربار، ارتش و ملاکان بزرگ در انتخابات نبود؛ تا آنجا که مصدق به عنوان اعتراض به سوءجریان‌ها در بسیاری حوزه‌ها، در افتتاح مجلس هفدهم شرکت نکرد. در حالی‌که او با توجه به نظاهر کاندیداها به طرفداری از جبهه ملی با هدف گرفتن رای مردم، تصور می‌کرد ۸۰ درصد منتخبان موافق او هستند، در جریان بررسی اعتبارنامه‌ها و انتخاب رئیس که طی آن حسن امامی که مخالف مصدق بود بر کاندیدی جبهه ملی پیروز شد، مشخص شد اکثر نمایندگان با وجود تظاهر به طرفداری از مصدق، مخالف او بوده‌اند. مصدق به این دلیل ادامه انتخابات را متوقف کرد.

تحوّلات بعدی از جمله گرفتن اختیارات با پشتیبانی افکار عمومی را باید با توجه به این جوانب دید و باید توجه داشت که اساساً در یک نظام پارلمانی رهبر اکثریت مجلس نخست‌وزیر می‌شود و با دست باز حکومت می‌کند. در ایران نیز مثل دیگر نظام‌های مشروطه هدف مصدق این بود که در پی انحلال مجلس انتخابات مجلس هفدهم برگزار شود. با توجه به فلج شدن مجلس هفدهم، قصد مصدق این بود که با انحلال مجلس تعیین‌تکلیف را به رای‌دهندگان واگذار کند. طبعاً اگر در مجلس جدید نیز اکثر نمایندگان مخالف دولت می‌بودند، دولت نمی‌توانست رای اعتماد بگیرد و ساقط می‌شد. برعکس اگر مردم از فرستادن مجدد نمایندگان مخالف دولت به مجلس خودداری می‌کردند، دولت می‌توانست از موضعی قوی‌تر به کار ادامه دهد. در اینجا سازوکار انحلال مجلس راهگاری برای شکست بن‌بست

رفراندوم مصدق

بین دولت و پارلمان از طریق رجوع به رای‌دهندگان بود که رویه مشروخ و متعارف در نظامی‌های پارلمانی است. مشکل اصلی مجلس هفدهم نمایندگانی بودند که با تظاهر به طرفداری از دولت انتخاب شده اما مخالف دولت بودند. به این دلیل حامیان حقیقی دولت مصدق در مجلس در اقلیت بودند. جمعی نیز که نگران افکار عمومی بودند، مواضع متزلزل و متناقضی داشتند و هر آن ممکن بود در جریان یک استیضاح علیه دولت رای دهند و موجب سقوط آن شوند. مصدق همان‌طورکه به دکتر صدیقی گفته بود، نگران بود که به پنج نماینده نفری یک میلیون تومان بدهند و دولت را از اکثریت بیندازند. گزارش دونالد ویلبر، مأمور ارشد سیا، که در آوریل ۲۰۰۰ منتشر شد، درستی نظر مصدق را ثابت کرد. به‌علاوه از جوانب دیگر نیز مجلس کاملاً از حیز انتفاع ساقط شده بود. در حدود شاه ماه آخر مجلس به خاطر آستراکسیون اقلیت حتی به‌ندرت می‌توانست تشکیل جلسه دهد. همین موضوع دلیل اصلی مصدق برای گرفتن اختیارات از مجلس بود. هم‌زمان، مصدق می‌دانست در بین رای‌دهندگان از اقبال بسیار بالا برخوردار است و در صورت تجدید انتخابات می‌تواند از اکثریت مطمئنی در مجلس برخوردار شود و بن‌بست در مجلس شکسته شود. نتیجه رفراندم درستی نظر مصدق را اثبات کرد. صرف‌نظر از دلایل اقدام مصدق برای انحلال مجلس، این اقدام تعارضی نیز با قانون اساسی نداشت. اگرچه در قانون اساسی اولیه از انحلال مجلس سخن نرفته بود، اما دلیلی وجود نداشت که نخست‌وزیر نتواند نظر مردم را دربارۀ این موضوع جویا شود و مطابق نتیجه آن از شاه صدور فرمان انحلال مجلس و تجدید انتخابات را تقاضا کند. مخالفان رفراندم هیچ‌گاه هیچ بحث حقوقی مستند و مستدل در این زمینه ارائه نداد‌اند. مجلس مؤسسان مورخ اردیبهشت ۱۳۳۸ حق انحلال را به شاه داده بود، اما این کاری بود که خلاف نص و روح قانون اساسی انجام شده بود و بی‌جهت به یک شاه مشروطه تشریفاتی که نباید درگیر امور مملکتی می‌شد، چنان اختیاری داده شده بود. صرف‌نظر از اینکه شاه بعد از فرصتی که سوءقصد به او ایجاد کرده بود و با استفاده از اکثریت مجلس از شهرهای کوچک و متوسط و با وجود مخالفت کسانی مانند قوام‌السلطنه، تقی‌زاده و مصدق و جبهه ملی اختیار انحلال مجلس را گرفته بود، اما این امکان به هرحال وجود داشت.

جدول ۴۸۳۷ طراح: بیژن کورانی

۶	۸	۳	۱	۲	۷	۵	۴		
۱	۲	۷	۳	۵	۴	۶	۹	۸	
۴	۵	۶	۸	۷	۱	۳	۲	۹	۵
۵	۶	۳	۹	۳	۱	۸	۲	۷	
۷	۳	۸	۵	۶	۲	۴	۱	۹	
۲	۹	۶	۳	۱	۷	۳	۸	۵	
۳	۷	۱	۲	۸	۵	۹	۴	۶	
۸	۴	۵	۶	۹	۲	۳	۷	۱	

۸	۲	۱	۳	۷	۹	۶		
۶	۳	۷	۵	۱	۹	۸		
۴	۵	۶	۸	۷	۱	۳	۲	۹
۵	۶	۳	۹	۳	۱	۸	۲	۷
۷	۳	۸	۵	۶	۲	۴	۱	۹
۲	۹	۶	۳	۱	۷	۳	۸	۵
۳	۷	۱	۲	۸	۵	۹	۴	۶
۸	۴	۵	۶	۹	۲	۳	۷	۱

حل جدول ۴۸۳۶

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ش	ا	ر	د	ن	۵	۴	۳	۲	۱	۶	۵	۴	۳
۲	ب	۱	م	۱	و	ا	ب	ر	۱	۴	۳	۲	۱	۵
۳	۱	د	۱	م	۱	ا	ج	ر	۱	۳	۲	۱	۵	۴
۴	ن	ا	ن	م	۱	ی	ش	ا	ف	ع	۱	۵	۴	۳
۵	۵	ک	ر	ا	ر	۱	م	۱	ن	۱	۳	۲	۱	۵
۶	۳	و	و	س	۱	ا	ر	۱	۳	۲	۱	۵	۴	۳
۷	۱	۱	د	۱	ر	د	۱	ت	ت	ر	۱	۵	۴	۳
۸	ا	د	۱	ر	۱	م	۱	ق	۱	ر	۱	۵	۴	۳
۹	۱	ج	ل	ب	۱	ع	ب	ا	۱	۳	۲	۱	۵	۴
۱۰	ز	ک	۱	ب	ن	د	م	ل	۱	۳	۲	۱	۵	۴
۱۱	۳	ط	۱	۱	۱	ا	ر	۱	۳	۲	۱	۵	۴	۳
۱۲	م	۱	و	ر	ز	۱	۱	۱	۳	۲	۱	۵	۴	۳
۱۳	د	ر	ب	۱	ا	و	۱	۱	ن	م	۱	۳	۲	۱
۱۴	۱	س	ب	۱	ر	۱	ن	۱	۳	۲	۱	۵	۴	۳
۱۵	ل	۱	ا	ر	د	۱	ر	د	۱	ع	ر	۱	۵	۴

خبر

دلیل حمله‌به‌عارف

چه زمانی که معاون اول دولت اصلاحات بود و چه زمانی که ریاست فراکسیون امید را برعهده داشت، در مجلس همواره مشی او دوری از جدل‌ها و حواشی بی‌حاصل سیاسی بوده است. هرچند این رویکرد همواره از سوی عده‌ای تندرو مورد نقد قرار گرفته، ولی چه کسی است که نداند از دل دعواهای سیاسی، سفره مردم رنگین نمی‌شود، بلکه آن را با چالش‌های بیشتری مواجه می‌کند. دلیل این موضوع روشن است؛ در چنین حالتی، انرژی مسئولان و تصمیم‌گیران بیش از آنکه صرف رفع چالش‌ها و مصائب جاری شود، در امور مربوط به رفع توطئه‌ها و حواشی مرتبط با آن خرج می‌شود. بنابراین در گام نخست به منتقدان انتصاب آقای دکتر عارف باید متذکر شد. رئیس‌جمهور محترم برای پست ویژه و حساسی همچون معاونت اولی که «دست راست» وی محسوب می‌شود، طبیعتاً باید فردی را برگزیند که با پیام مردم در انتخابات هم‌خوانی داشته باشد. وقتی اکثریت به آقای دکتر پیشکبان رای دادند، یعنی خواهان اعتدال، دوری از تندروی و ایجاد چالش‌های سیاسی در داخل هستند تا از قبل آن و با هماهنگی ارکان حکومت بتوان مشکلات را مرتفع کرد. در نتیجه انتصاب عارف از این منظر تصمیمی عقلانی، صحیح و همراستا با پیام مردم بوده است. اما متأسفانه با وجود این هماهنگی و اعمال خواست مردم، عده‌ای تندرو سعی دارند با روش‌های نابخشودنده به سراغ شخص معاون اول رفته و وی را تخریب کنند. هرچند این نقدها در واقع پشت پرده است و به نوعی بهانه‌ای درست‌کرده‌اند برای تخریب معاون اول و به استهزا کشیدن تصمیم رئیس‌جمهور، ولی یک نکته وجود دارد و آن هم این است که عده‌ای پیام رای مردم در انتخابات ریاست‌جمهوری را به‌درستی درک نکرده‌اند و باید در رویکرد خود در همین ابتدا تجدیدنظر کنند.

از کدام‌در‌واردشویم؟!

از منظر اصلاحات اقتصادی نیز تجربه کشور چین نشان می‌دهد تریسم شکاف در سیاست خارجی و بهبود روابط با جهان می‌تواند چندان پرهزینه نباشد. چنان‌که در این کشور، اصلاحات اقتصادی و سیاست درهای باز همواره مرتبط با یکدیگر بوده و هر یک دیگری را پشتیبانی کرده است؛ «طی وقفه تیان‌ان من، دولت چین بسیاری از اصلاحات برنامه‌ریزی‌شده را به حالت تعلیق درآورد و بعضی دیگر را معکوس کرد، اما به تعهد خود در گشایش به سوی جهان خارج پایبند مانده (چین چگونه سرمایه‌داری شد- رونالد کوز). رهاورد دو مقاله ارزشمند دکتر نیلی به‌غیراز موارد بسیار، این نکته مهم است که تا ایران و پیشرفت و توسعه آن دغدغه همگانی و دست‌ور کار ملی شود، کاری نمی‌توان کرد. اینکه عمیقاً درک شود بدون دوام و بقای این سرزمین چیزی برای تقسیم‌کردن، باقی نمی‌ماند و این نیز البته نیازمند قدرتمندی جامعه است.

		۳		۶	
		۴		۵	
۲		۷		۳	
	۴	۶		۱	
	۷		۵		۸
		۲		۶	
		۹		۵	

سودوکو سخت ۲۸۳۳

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون با اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.
۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

سودوکو ساده ۲۸۳۳

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عدد‌های بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.